

KOSKI Hl. Tervala Santahaudanmäki

Rautakautisen ruumishauta-
alueen koekaivaus 24.7.1986
Matti Bergström ja
Hannu Kotivuori

KOSKI Hl. Tervalan Santahaudanmäki

Kunta: Koski Hl.

Kylä: Koski (Kirkonkylä)

Tila: RN:o 5:3, om. Kuljetusliike tervalan, 16800 Koski Hl., puh. 918-641167.

Peruskartta 2133 09 Koski Hl.

Koordinaatit: x = 6769 66

y : 561 55

z = n. 140

Paikalta saadut löydöt: KM 15444, 15463, 22079:1-5 ja 23043:1-8

Liitteet: peruskarttaote 1:20 000, kuvataulu (neg. 65750),
diat 11049-11051.

A-L. Hirviluodon tark.kert. 1964 (1963)

J.-P. Taavitsaisen tark. kert. 1984 (1983-1984)

T. Segerin tark.kert. 1985

Marraskuun alussa 1985 suorittamallaan tarkastuskäynnillä T. Seger tote-
si Kurjalaan vievän hiekkatien länsireunassa Kuljetusliike Tervalan omis-
taman ja tasoittaman piha-alueen kohdalla olevan puhelinpylvään luoteis-
puolella (noin 2-3 m) merkkejä ruumishaudan pohjasta. Kyseisestä kohdas-
ta oli 1.11.1985 löytynyt maansiirtotöissä miekansäilän katkelma, mutkal-
le taivutettu keihäänkärki, luita vainajan kallosta ja niiden alta kak-
si rautakirvestä (KM 23043:1-8); kaikki löydöt noin neliömetrin alalta.
Löydöt oli poimittu talteen ja löytökohdassa havaittu pitkänomainen, tum-
ma laikku peitettiin vaalealla hiekkakerroksella ohuelti. Tutkijat ha-
vaitsivat puhelinpylvään alla olevassa maakaistaleessa noin 10 cm paksun,
tumman kerroksen noin puoli metriä turvekerroksen alapuolella.

A-L. Hirviluodon vuonna 1964 suorittaman tarkastuksen jälkeen Pirjo Var-
jola (Hautala) kaivoi alueella kuitenkin kohtaamatta löytöjä (kaivauk-
sesta ei ole kertomusta). J.-P. Taavitsaisen tarkastuksen yhteydessä käy-
tettiin metallinetsintä (viallista?) ja kaivettiin yli kymmenen koekuop-
paa.

Löytökohdan maaperä on maantien länsireunassa noin kahden metrin levyisellä kaistalla hienoa hiekkaa. Tienpuoleisessa reunassa erottuu selvärajaisena umpeutunut ojanne ja vastakkaisella puolella hiekkakaistaa on sekaista, soraperäistä tasoitusmaata. Koekaivauksella tutkittiin puhelinpylvään luoteis- ja lounaispuolinen kaista noin 20 m²:n alalta. Hienossa hiekassa erottui pieniä likamaajuovia, jotka lienevät pääosin kuitenkin peräisin maatuneista juurista, sillä mitään selvää rakennetta ei saatanut havaita. paikoin myös muutamat isommat kivet istuivat alkuperäisellä paikallaan hiekkapohjassa. Tutkitun alan pohja tarkastettiin lopuksi lapiopistoin ja tien laitaan tehtiin molemmin puolin muutamia koekuoppia, kuitenkin muinaislöytöjä tai -rakenteita kohtaamatta. Löytökohdan oikeellisuuden osoitti paikan päällä eräs edellisvuotisen löydön tekijöistä, herra Vilén. Mahdollisesti kalmiston rippeitä on kuitenkin säilynyt tien alla, sen itäpuolella ja/tai pylvään alla olevassa parin neliömetrin laajuudessa maapaakussa, joten nämä alueet on toistaiseksi suojeltava kaivaustoimenpiteiltä. Muinaisjäännöskilpi pysytettiin yhä puhelinpylvään kyljessä.

Helsingissä 25.7.1986

Kertomuksen laati

Hannu Kotivuori

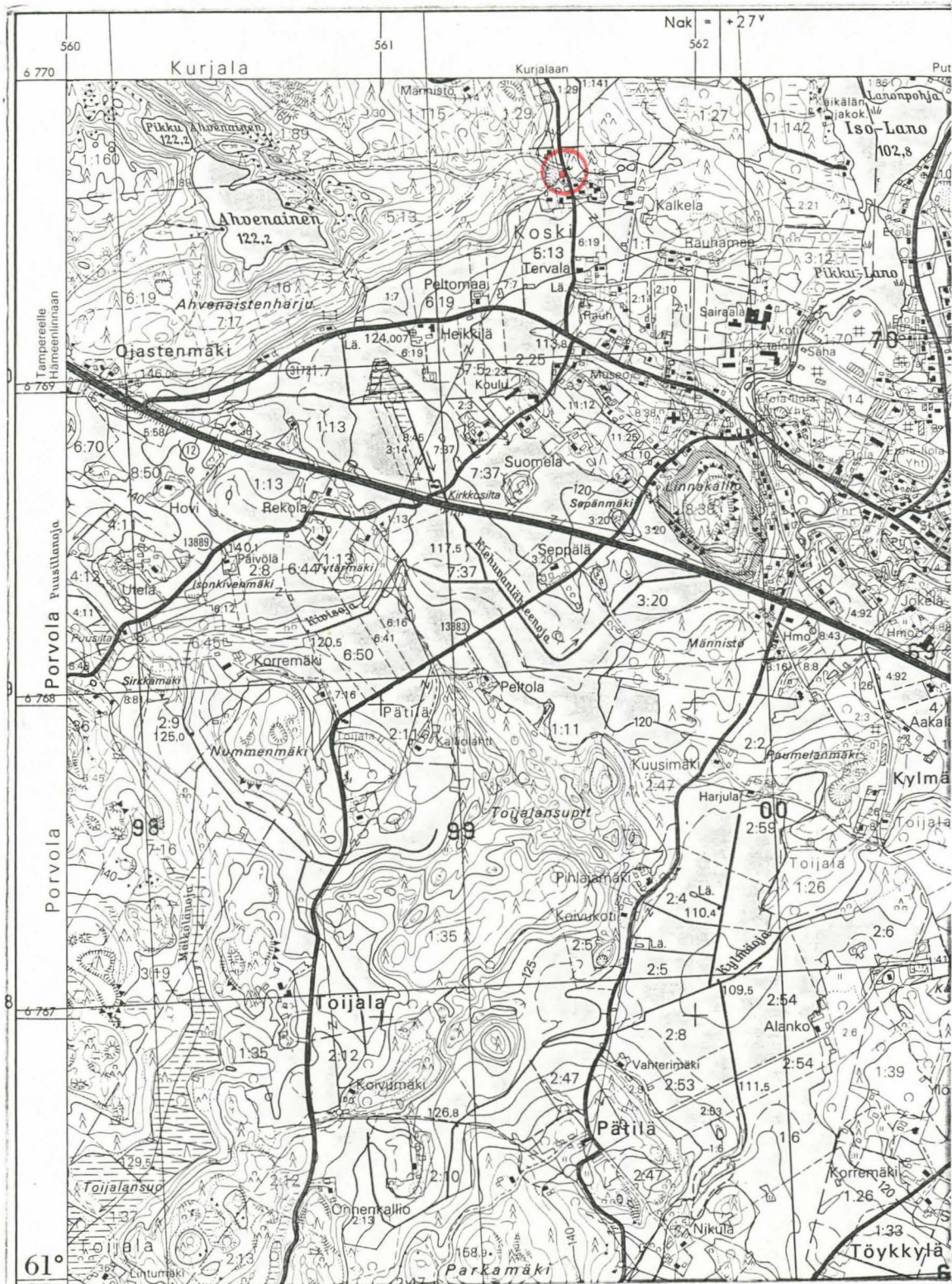

Matti Bergström

Luettelo kertomukseen kuuluvista diapositiiveista ja negatiiveista:

dianro	neganro	aihe
11049	65750	Ruumishautaesineistön löytöpaikka puhdistettuna. Maassa näkyy muutamia läikkiä, mutta ne eivät vaikuta ruumishaudan pohjilta. Kuvattu luoteesta.
11050	-	Kuten edellä, mutta etäämpää.
11051	-	Kuten edellä, mutta kuvattu lounaasta. Kuvassa J-P. Taavitsainen ja esineiden löytäjä, herra Vilen.

KOSKI Hl. Tervala Santahaudanmäki
Matti Bergström ja Hannu Kotivuori 1986

Ote peruskartasta 1:20000 2133 09 KOSKI Hl. (1979)
-tutkimuskohde merkitty punalla

3

KOSKI Hl. Tervala Santahaudanmäki
Matti Bergström 1986

65750

Ruumishautaesineistön löytöpaikka
puhdistettuna. Maassa näkyy muutamia
läikkiä, mutta ne eivät vaikuta
ruumishaudan pohjilta. Kuvattu
luoteesta.